

**MALÎ SEKTÖRE OLAN BORÇLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI VE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 4743
Kabul Tarihi : 30/1/2002
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 31/1/2002 Sayı : 24657 (Mükerrer)
Yayımlandığı Düstur : Tertip :5

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları ve kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer malî kurumlar tarafından, bankalar ve diğer malî kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; finansal yeniden yapılandırma çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, krediyi yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynî, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi alınacak tedbirlerle malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve katma değer yaratmaya devam etmelerine imkan verilmesinin sağlanmasıdır.

(Değişik ikinci fıkra: 16/7/2004-5230/9 md.) Yukarıdaki fıkroda belirtilen, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirme işlemi, 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanuna tâbi bankalarla yönetimi ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalar tarafından yapılamaz.

Finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları

Madde 2- Bankalar ve özel finans kurumları ile diğer malî kurumlar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin alacakları, Türkiye Bankalar Birliği tarafından hazırlanacak alacaklı kurumların yetkili temsilcilerince imzalanacak ve onaylama ve kabule ilişkin genel şartları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek olan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları kapsamında ve bu Anlaşmaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren üç yıllık bir süre içinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak şartıyla gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilir veya yeni itfa planlarına bağlanabilir.

Gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılacak veya yeni bir itfa planına bağlanacak alacakların kapsamı, borçluların nitelikleri, asgari tutar ve şartları ve alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurları birinci fıkradaki usulle saptanan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları ile belirlenir. Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarını imzalamayanlar tarafından yapılacak sözleşme ve işlemler için bu Kanunun ilgili Madde hükümleri uygulanmaz.

Alacaklı ve borçlu taraflar arasında imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bankalar, özel finans kurumları ve diğer malî kurumlar dışında kalan alacaklılar da taraf sıfatıyla katılabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, hisseleri kısmen ya da tamamen Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna ait bankalar, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçları gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine taraf olmaya yetkilidir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Tasfiye Halinde Emlak Bankası Anonim Şirketi, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına ve bu Anlaşmalar kapsamında borçlularla yapılacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine ilave finansman sağlamamak kaydıyla taraf olabilirler.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre gerektiğinde ilave finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklardan, Bankalar Kanununun 15 inci Maddesinin (3) numaralı fıkrasına göre 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tâbi olanları, 6183 sayılı Kanunun 48 inci Maddesinin tecil süresi ve teminat şartlarına bağlı olmaksızın, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına göre taksitlendirmeye ve tecil etmeye yetkilidir.

Vergi istisnaları ve teşvik belgeleri

Madde 3- Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları hükümleri kapsamında düzenlenecek finansal yeniden yapılandırma sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Çerçeve anlaşması, düzenlenen sözleşmeler ve bu çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmelerde belirlenen esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenecek kağıtlar 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisi ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan,

b) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca alacaklı kuruluşlar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden,

c) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında alacaklı kuruluşların iktisap edecekleri motorlu taşıtlar 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden,

d) Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullandırılan ve kullandırılacak krediler kaynak kullanımı destekleme fonundan,

Ve diğer benzeri vergi, resim, harç, fon yükümlülüklerinden (4306 sayılı Kanun uyarınca ödenmesi gereken Eğitime Katkı Payı hariç) istisna edilmiştir.

İstisna (Taşıt Alım Vergisi hariç), alacaklı kuruluşların çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler uyarınca edindikleri varlıkları elden çıkardıkları hallerde de uygulanır.

İstisna uygulaması, sözleşme hükümlerinin borçlu firmalar tarafından yerine getirilememesi veya getirilmemesi hallerinde alacağın hukuki yollardan tahsili aşamalarında ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar açısından da geçerlidir.

Sözleşme hükümleri uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alacaklı için değersiz alacak, borçlu için ise vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır.

Sözleşme ile uygulamaya konulan işlemlerin gerçekleşmemesi halinde dahi, uygulanmış olan vergi, resim ve harç istisnaları geri alınmaz.

Finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine göre borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa planına bağlanan borçlular tarafından alınmış olan teşvik belgelerinin süreleri ile ihracat taahhüt süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar uzatılmış sayılır.

(Mülga yedinci fıkra: 19/10/2005 - 5411/168 md.)

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde bankalar arasında alım ve satım işlemine konu edilen alacaklar ve bu alacakların teminatını oluşturan değerlerin devir ve temlik için yapılacak işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar için, yedinci fıkrada belirtilen vergi, resim, harç ve fon istisnaları 31.12.2004 tarihine kadar aynen uygulanır.

**3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan düzenleme
Madde 4 - (5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)**

**18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda yapılan düzenlemeler
Madde 5 - (4389 sayılı Bankalar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir)**

15.11.2000 tarihli ve 4603 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunda yapılan düzenlemeler

Madde 6 - (4603 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Denetim

Madde 7 – (İptal: Anayasa Mahkemesinin 25/6/2002 tarihli ve E.:2002/31, K.:2002/58 sayılı Kararı ile)

Geçici Madde 1- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Emlâk Bankası Anonim Şirketi ve Tasfiye Halinde Emlâk Bankası Anonim Şirketinin Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile Tasfiye Kurulu üyeleri, bu Kanun ve 15.11.2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun kapsamında işlemler yapmaya, 21.2.2001 tarihinden önce açılmış esnaf ve sanatkâr kredileri, küçük ve orta boy işletme kredileri ve zirai krediler ile bu Kanunun 1 inci ve 2 nci Maddesi kapsamındaki kredileri söz konusu Maddelerde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yeniden yapılandırmaya yetkilidirler.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlâk Bankası Anonim Şirketi Yönetim, Denetim ve Tasfiye Kurulu üyelerinin bu Kanun ve 4603 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yaptıkları işlemlerden dolayı hukuki sorumlulukları bankacılık sektöründe faaliyette bulunan özel bankaların yönetim, denetim ve tasfiye kurullarına uygulanan özel hukuk hükümlerine ve mevzuata tâbidir.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlâk Bankası Anonim Şirketi Yönetim, Denetim ve Tasfiye Kurulu üyeleri ceza ve idare hukuku bakımından memur sayılmazlar.

Geçici Madde 2- Emlâk Konut Anonim Şirketinde çalışmakta olan memur ve sözleşmeli personel (kapsam dışı personel dahil) kamu kurum ve kuruluşlarına 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanunun 22 nci Maddesi esasları uyarınca Devlet Personel Başkanlığı tarafından nakledilir. Bu Maddeye göre yapılması gereken ödemeler Emlâk Konut Anonim Şirketi tarafından yapılır.

Geçici Madde 3- Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi; 2002 yılı iş planı ve programlarında 2002 yıl sonuna kadar bankacılık usullerine uygun olarak kullanırlmak üzere, tarım kesimine, esnaf ve sanatkâra, küçük ve orta boy işletmelere ve ihracatçılara kendi kaynaklarından en az bir buçuk katrilyon Türk Lirası karşılığı yabancı para ve Türk Lirası ilave plasman limiti tahsis ederler.

Yürürlük

Madde 8- Bu Kanunun;

- a) 6 ncı Maddesinin (B) fıkrası 3.7.2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
 - b) Diğer Maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**4743 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değıştiren Kanunun/İptal Eden Anayasa Mahkemesinin Kararının Numarası	4743 Sayılı Kanunun Değışen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5230	1	31/7/2004
5411	3	1/11/2005
Anayasa Mah.'nin E.:2002/31, K.: 2002/58 sayılı Kararı	7	14/3/2006 tarihinden başlayarak altı ay sonra